

Echt

Toen ik kind was wilde ik in de kunsten. Ik ging niet naar kinderateliers, maar rommelde thuis met verf en klei en woorden en draadjes en lijm en papier. Ik ontdekte het perspectief, worstelde met de stoffelijke materie, vond de abstrahering opnieuw uit en keek hoe dik bepaalde soorten verf gesmeerd konden worden voor ze barstten.

Experimenteren, dacht ik dus toen ik, inmiddels begin twintig en in geldnood, kinderen begeleidde in het kinderatelier van het Brusselse Museum voor Schone Kunsten. Voor we aan de slag gingen, liepen we door de indrukwekkende zalen naar een schilderij toe. Dat moest heel rustig gebeuren, maar geen enkel kind had daar problemen mee. Er was een zeker besef van het verschil tussen een speelplaats en een museum. We gingen zitten voor zo'n eeuwenoud schilderij, probeerden weer onbevangen te raken en zeiden, om met Pierre Janssen te spreken, wat we erin zagen, niet wat we erin móésten zien.

Op een dag gingen we in het atelier experimenteren met kleuren. De kinderen mengden de verf op een bescheiden blad papier met een bescheiden penseel, maar al gauw pakten ze grotere bladen en gebruikten hun vingers als penselen. Ze werden vrolijk en ongeremd. Ik had daar niets op tegen. Experimenteren, dacht ik.

Het atelier miste echter een kraan. De kinderen moesten de wasbakken in de toiletten van het museum gebruiken. Toen ik ging kijken, waren ze bezig hun kleurexperimenten voort te zetten op de spiegels. Ze riepen lachend dat die mooier werden, dat er van alles gebeurde en of ik dat zag.

Ik werd meteen ontslagen. Het enige wat ik nog moest doen was zorgen dat de spiegels brandschoon werden. Daarna kon ik gaan.

Soms experimenteer ik met de computer, al mis ik dan de materie, het ruiken, het voelen, de verf aan mijn handen. Zo was ik afgelopen winter op tournee met het Ro-theater, dat mijn boek **lept** op de planken bracht. Ik zat, als een verbindingstreepje tussen podium en zaal, elektronisch tekeningen te maken, die geprojecteerd werden op een groot voordoek, zodat de toeschouwers het ontstaan van de lijnen konden volgen. Als de projector niet hoog hing, hielden ze soms hun handen in het licht, en weg was een stukje van mijn tekening. De lijnen stonden er niet echt. Vooraf en in de pauze kwamen nieuwsgierigen naar mijn tafel en zagen dat ik toch echt ter plekke zat te tekenen. Sommige kinderen leken nauwelijks meer te beseffen wat het verschil is tussen een theater en de televisie of de computer. Dat de mensen die in een theater spelen en muziek maken, zweten en roepen, daar echt ter plekke staan te werken. Een jongen, die de microfoon zag waarin ik de beginwoorden sprak, vroeg na afloop van een voorstelling: 'Maakte u al die stemmen?' En een ander kind zei, alsof hij een truc doorhad, over de muzikanten: 'Ze spelen niet echt, hè.'

Ook kwam een meisje eens glunderend in de buurt van mijn tafel staan.

'Wou je wat zeggen?' vroeg ik.

'Ja,' zei ze. 'Het was een mooie film.'